

Mi a rosacea?

A rosacea főként az arcot érintő gyulladásos bőrbetegség, mely általában a harmincas életévekben kezdődik, és elsősorban a világos bőrű egyéneknél fordul elő. Bár a nők gyakrabban érintettek, a súlyosabb formák a férfiakra jellemzőek. Egyes felmérések szerint a felnőttek 2-5 %-a százaléka érintett a betegségben.

Hogyan ismerhető fel a betegség?

A rosacea korai tüneteként az arcon, a nyakon átmeneti bőrpír megjelenése, majd elhalványodása figyelhető meg. Ilyenkor az arcbőr bizsereghet, viszkethet is. A betegségre lassú, szakaszosan romló tendencia a jellemző. A tünetek egyre hosszabb ideig állnak fenn, végül a bőrpír állandósul, apró értágulatok alakulnak ki. Ebben a stádiumban a vörös arc mérsékelten duzzadt, vizenyős lehet. Az előrehaladottabb stádiumban a rosaceás beteg arcbőréen apró vöröses vagy gennyes pattanásszerű kiütések is megjelennek. (A mitesszerek hiánya miatt valódi pattanásosságtól könnyen elkülöníthető.) Ezen kiütések a gyulladás csökkenésével visszahúzódnak, és a gyógyulás után nem hagynak hátra hegeket. A betegség késői szakaszára az összefolyó gennyel telt csomók, a faggyúmirigyek túlburjánzása, a kötőszövet felszaporodása (pl. férfiaknál rhinophyma) jellemzőek.

Mi okozza a betegséget?

A pontos okát eddig nem sikerült meghatározni. A lehetséges kiváltó okok között szerepelnek külső és belső tényezők, kiegészítve a genetikailag meghatározott érzékenységgel.

Melyek ezek a lehetséges okok?

- Örökletes tényezők, egyéni hajlam,
- hibás beidegzés következtében a bőrerek működésének zavara,
- természetes hormonális változások, az ösztrogén hormonok mennyiségének megváltozása (terhesség, változókori),
- gyomor- és bélbetegségek (beleértve a *Helicobacter pylori* baktériummal történő fertőzést),
- migrénes fejfájás,
- *Demodex folliculorum* (bőrben élősködő, gyulladást okozó, mikroszkópikus méretű) bizonyos esetekben kimutatható a szőrtüszőkben és a faggyúmirigyekben.

A fentiekkel együtt számos **életmóddal, a környezetünkkel kapcsolatos tényező** is kiválthatja e betegség megjelenését:

- Szélsőséges hőmérséklet (pl. hideg, szeles vagy túl meleg időjárás, forró étel-ital vagy fürdő, szauna vagy a túl hideg, jeges itatok),
- közvetlen napsugárzás (a szolárium is),
- érzelmi megpróbáltatások: stressz, düh, szégyen, zavar stb.,
- kávé vagy alkohol, még kis mennyiségben is,
- megerőltető testmozgás,
- meleg, fűszeres, csípős ételek,
- dohányzás,
- egyes vegyi anyagok és kozmetikumok, gyógyszerek is provokálhatják.

Hogyan kezelhető a rosacea?

A betegség jelenleg **nem gyógyítható**, de odafigyeléssel, szokásaink és az életmód megváltoztatásával, a provokáló tényezők elkerülésével és rendszeres arckezeléssel a tünetek **csökkenthetők**, sőt **eltüntethetők**.

A rosaceás bőr ápolására különösen ideálisak az olyan összetevőket tartalmazó illatanyag- és színezékmentes készítmények, melyek a hidratáló hatáson túl védik és erősítik a kiserek falait, csökkentik a bőr kipirosodását, valamint védelmet nyújtanak a napsugarak káros hatásaival szemben. A rosaceás arc tisztításakor fontos, hogy a bőrt ne szárítsuk ki (pl. alkoholtartalmú lemosóval), ne irritáljuk erős tisztítószerrel! Bizonyos make-upok (zöld pigmentet tartalmazóak) segítenek elfedni a bőrpírt.

A gyulladásos tünetek kezelése különböző **helyi alkalmazású szerekkel** történik: antibiotikus (metronidazol) hatású gélt vagy krémet, továbbá azaleinsavat tartalmazó gélt kaphat a beteg, de hatásosak az isotretinoin hatóanyagú készítmények is. Mivel a rosaceás betegek különösen fényérzékenyek, fokozott fényvédelemre (SPF 50+) van szükségük.

A bőrpírt és a hajszálereket **lézeres úton** is lehet korrigálni.

Súlyosabb esetekben gyógyszert kap a beteg. Ez leggyakrabban tetracyclin vagy (demodex atka jelenléte esetén) metronidazol hatóanyagú antibiotikum. A makacs, egyéb terápiára nem reagáló esetekben szükség lehet szájon át adagolt isotretinoinra is.

Miért kell kezelni a rosaceát?

A rosacea nem veszélyezteti, de tüneteinek megjelenése napjainkat nagyon megnehezítheti. Hosszú évekig, esetleg egész életünkön át kerülni kell a tüneteket kiváltó tényezőket. A rosacea állandó arckezelés nélkül továbbfejlődhet és rosszabbodhat. A betegség előrehaladtával az arc feltűnő és kellemetlen elváltozásai miatt csökken az önbizalom, súlyosabb esetekben még depresszióhoz, áttételesen családi problémákhoz, munkahely elvesztéséhez is vezethet.

